

Wegwijzer 6: Landbouw

In de landbouw is een transitie nodig voor verschillende doelen: vanwege het milieu (bijvoorbeeld stikstof en fosfaat), voor de biodiversiteit, om aan de klimaatdoelstellingen te kunnen voldoen, vanwege dierenwelzijn (natuurlijk gedrag, dierziekten) en vanwege de volksgezondheid (fijnstof, [zoönosen](#) als q-koorts). Als natuur- en milieuorganisaties streven we daarom naar een duurzame landbouw: biologische, natuurinclusieve en/of kringlooplandbouw. Voor een groot deel ligt de verantwoordelijkheid daarvoor bij het Rijk en de provincie. Per provincie zijn de uitdagingen verschillend, waar de ene provincie worstelt met verzilting, heeft de andere te maken met verdroging of overbemesting. Aanvullend op de provinciale ambities, kan een gemeente eigen ambities hebben. In de Wegwijzer Landbouw noemen we enkele onderwerpen die in de Gemeentelijke Omgevingsvisie (GOVI) en het Omgevingsplan terug kunnen komen. Als plaatselijke groep kun je er bij je gemeente voor pleiten dat deze onderwerpen opgenomen worden in de paragraaf 'Landbouw'.

Provinciale Omgevingsverordening

De provincie stelt in het kader van de Omgevingswet een Omgevingsverordening op. In deze verordening kunnen instructieregels worden opgenomen over omgevingswaarden en andere doelstellingen van de provincie. Instructieregels moeten door gemeenten in hun omgevingsplan worden overgenomen. Op deze thema's is de provinciale Omgevingsverordening dus het leidend kader voor de gemeentelijke plannen. De gemeente kan vervolgens nog aanvullende regels stellen, met het oog op de lokale situatie.

TIP: Check of de provinciale instructieregels zijn overgenomen in het gemeentelijke Omgevingsplan.

Beschrijving landschapskwaliteit en functietoedeling

Een gemeente kan per landschapstype de gewenste kwaliteiten vastleggen in de Gemeentelijke Omgevingsvisie (GOVI). Daaruit volgt dan wat er aan agrarische activiteiten wel en niet is toegestaan, en onder welke voorwaarden. Gewenste kwaliteiten zouden in elk geval vastgelegd moeten worden voor zones rond natuurgebieden en natuurverbindingen, maar ook bijvoorbeeld voor beekdalen of weidevogelgebieden. Op die manier is voor iedereen duidelijk waar en waarom iets wel of niet is toegestaan.

Door in het Omgevingsplan aan bepaalde gebieden bepaalde functies en andere aanduidingen toe te delen en daar regels aan te koppelen, kan de gemeente invloed uitoefenen op toekomstig gebruik van gebieden. Belangrijk is een goede beschrijving van het karakteristieke landschap en de landschapselementen en waarden (zoals leefgebieden van soorten, openheid, coulissenlandschap) en het streven naar behoud en versterking daarvan, maar ook een beschrijving van de activiteiten die ongewenst zijn in dat gebied.

Deze wegwijzer is nog niet gereed. In oktober zal deze wegwijzer in zijn geheel op de website staan.